

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
YVESE BOTA
přednesené dne 11. září 2014¹

Věc C-424/13

**Zuchtvieh-Export GmbH
proti
Stadt Kempten**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Německo)]

„Řízení o předběžné otázce — Zemědělství — Nařízení (ES) č. 1/2005 — Ochrana zvířat během přepravy — Přeprava zvířat z členského státu do třetí země — Článek 14 odst. 1 — Kontrola knihy jízd, kterou provádí příslušný orgán místa odeslání před dlouhotrvajícími cestami — Kapitola V přílohy I — Ustanovení o intervalech napájení a krmení, jakož i o délce trvání cesty a době odpočinku — Použitelnost těchto ustanovení na úsek přepravy, který se uskutečňuje mimo území Unie“

1. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97².

2. Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Zuchtvieh-Export GmbH (dále jen „Zuchtvieh-Export“) a Stadt Kempten (město Kempten, Německo) ve věci rozhodnutí o odmítnutí proclít zásilku skotu před tím, než bude přepravena z Kempten do Andijan (Uzbekistán), které Stadt Kempten přijal jako příslušný orgán místa odeslání.

3. Nařízení č. 1/2005 ukládá organizátorovi dlouhotrvající cesty, aby příslušnému orgánu místa odeslání předložil knihu jízd, jejíž oddíl 1 musí obsahovat plánování zamýšlené cesty. V tomto plánování musí být zahrnuta zejména plánovaná místa odpočinku, překládky a výstupní místa. Otázka nastolená v projednávané věci spočívá v tom, zda co se týče úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Evropské unie a třetí zemí určení, je organizátor této cesty povinen dodržovat požadavky ohledně délky trvání cesty a doby odpočinku, které jsou stanoveny v příloze I kapitole V nařízení č. 1/2005.

4. V tomto stanovisku navrhuji Soudnímu dvoru, aby rozhodl, že nařízení č. 1/2005 musí být vykládáno v tom smyslu, že co se týče úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení, neukládá organizátorovi dlouhotrvající cesty do třetí země, aby v položce 6 oddílu 1 knihy jízd uvedl informace o délce trvání cesty a době odpočinku v souladu s požadavky, které jsou stanoveny v kapitole V přílohy I tohoto nařízení nebo v souladu s obecnými podmínkami pro přepravu zvířat stanovenými v článku 3 uvedeného nařízení.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Úř. věst. 2005, L 3, s. 1, a oprava Úř. věst. 2007, L 9, s. 6, Úř. věst. 2007, L 13, s. 10.

5. Z toho podle mého názoru vyplývá, že čl. 14 odst. 1 písm. a) bod ii) a písm. c) nařízení č. 1/2005 musí být vykládán v tom smyslu, že příslušný orgán místa odeslání nemůže odmítnout opatřit razítkem knihu jízd z důvodu, že informace zapsané v této knize, které se vztahují na úsek cesty, jež se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení, nejsou v souladu ani s požadavky stanovenými v kapitole V přílohy I tohoto nařízení ani s obecnými podmínkami pro přepravu zvířat stanovenými v článku 3 uvedeného nařízení.

I – Právní rámec

6. V rámci projednávané žádosti jsou podstatná následující ustanovení nařízení č. 1/2005:

7. Článek 1 odst. 1 tohoto nařízení definuje jeho oblast působnosti takto:

„Toto nařízení se vztahuje na přepravu živých obratlovců prováděnou v rámci Společenství, včetně zvláštních kontrol, které provádějí úředníci u zásilek, které vstupují na celní území Společenství nebo je opouštějí.“

8. Článek 2 nařízení č. 1/2005 obsahuje určité definice, mezi nimi i:

„d) ‚stanoviště hraniční kontroly‘: kontrolní stanoviště navržené a schválené v souladu s článkem 6 směrnice 91/496/EHS pro provádění veterinárních kontrol zvířat pocházejících z třetích zemí na hranici území Společenství;

[...]

f) ‚příslušný orgán‘: ústřední orgán členského státu, kterému přísluší provádět kontroly dobrých životních podmínek zvířat, nebo každý orgán, na který je tato pravomoc delegována;

[...]

h) ‚kontrolní stanoviště‘: kontrolní stanoviště ve smyslu nařízení (ES) č. 1255/97;

i) ‚výstupní místo‘: stanoviště hraniční kontroly nebo jiné místo určené členským státem, ve kterém zvířata opouštějí celní území Společenství;

j) ‚cesta‘: celá přepravní operace od místa odeslání do místa určení, včetně případné vykládky, ustájení a nakládky na místech zastávek na trase;

[...]

m) ‚dlouhotrvající cesta‘: cesta trvající více než osm hodin počínaje okamžikem pohybu prvního zvířete zásilky;

[...]

s) ‚místo určení‘: místo, kde je zvíře vyloženo z dopravního prostředku a:

i) ustájeno po dobu nejméně 48 hodin před dobou odjezdu nebo

ii) poraženo;

t) ‚místo odpočinku nebo překládky‘: místo, kde je cesta přerušena, jiné než místo určení, včetně místa, ve kterém dojde ke změně dopravního prostředku, a to s vykládkou zvířat či bez ní;

[...]

- w) „přeprava“: přesun zvířat prováděný jedním nebo více dopravními prostředky a související činnosti, včetně nakládky, vykládky, překládky a odpočinku, dokud není dokončena vykládka zvířat v místě určení;

[...]“

9. Článek 3 nařízení č. 1/2005, nadepsaný „Obecné podmínky pro přepravu zvířat“, stanoví:

„Nikdo nesmí provádět ani nařídit přepravu zvířat způsobem, který jim může přivodit zranění nebo zbytečné utrpení.

Kromě toho musí být splněny tyto podmínky:

- a) předem byla učiněna všechna nezbytná opatření, aby se minimalizovala délka trvání cesty a uspokojily potřeby zvířat během cesty;
- b) zvířata jsou způsobilá pro přepravu;

[...]

- f) přeprava se uskutečňuje do místa určení bez prodlení a pravidelně se kontrolují a náležitě zajišťují dobré životní podmínky zvířat;

[...]

- h) zvířata musí být napojena a nakrmena a musí jim být poskytnut odpočinek ve vhodných odstupech a v kvalitě a množství odpovídajícím druhu zvířat a jejich věku.“

10. Článek 5 nařízení č. 1/2005, nadepsaný „Povinnosti při plánování přepravy zvířat“, v odstavci 4 uvádí, že „[u] dlouhotrvajících cest domácích koňovitých jiných než evidovaných koňovitých a domácího skotu, ovcí, koz a prasat mezi členskými státy a mezi nimi a třetími zeměmi musí přepravci a organizátoři dodržovat ustanovení o knize jízd podle přílohy II.“

11. Článek 14 nařízení č. 1/2005, nadepsaný „Kontroly a jiná opatření související s knihou jízd, která provádí příslušný orgán před dlouhotrvajícími cestami“, v prvním odstavci stanoví:

„U dlouhotrvajících cest domácích koňovitých a domácího skotu, ovcí, koz a prasat mezi členskými státy a mezi nimi a třetími zeměmi příslušný orgán místa odeslání

- a) provede patřičné kontroly, aby ověřil, zda
- i) přepravci uvedení v knize jízd mají odpovídající platná povolení dopravce, platná osvědčení o schválení dopravních prostředků pro dlouhotrvající cesty a platná osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce;
- ii) kniha jízd, kterou organizátor předložil, je realistická a lze z ní odvodit dodržování tohoto nařízení;
- b) není-li výsledek kontrol podle písmena a) uspokojivý, požádají organizátora, aby provedl změny u plánované dlouhotrvající cesty tak, aby byla v souladu s tímto nařízením;
- c) je-li výsledek kontrol podle písmena a) uspokojivý, opatří knihu jízd razítkem;

d) zašle příslušnému orgánu místa určení, výstupního místa nebo kontrolního stanoviště prostřednictvím systému výměny informací uvedeného v článku 20 směrnice 90/425/EHS co nejdříve údaje o zamýšlených dlouhotrvajících cestách uvedených v knize jízd.“

12. Článek 15 nařízení č. 1/2005, nadepsaný „Kontroly, které provádí příslušný orgán kdykoli během dlouhotrvající cesty“, v odstavci 1 stanoví, že „[p]říslušný orgán provede kdykoli během dlouhotrvající cesty namátkové nebo cílené kontroly, aby ověřil, zda jsou uvedené doby jízdy realistické a zda je při cestě dodržováno toto nařízení, zejména zda doby jízdy a doby odpočinku odpovídají limitům stanoveným v kapitole V přílohy I.“

13. Článek 21 nařízení č. 1/2005, nadepsaný „Kontroly na výstupních místech a stanovištích hraniční kontroly“, je následujícího znění:

„1. [...], jsou-li zvířata dopravena na výstupní místa nebo stanoviště hraniční kontroly, zkontrolují úřední veterinární lékaři členských států,

- a) zda přepravci předložili kopii platného povolení [...];
- b) zda řidiči a průvodci silničních vozidel přepravujících domácí koňovité nebo domácí skot, ovce, kozy a prasata nebo drůbež předložili platné osvědčení o způsobilosti [...];
- c) zda zvířata jsou způsobilá pokračovat v přepravě;
- d) zda dopravní prostředky, kterými mají být zvířata dále přepravována, jsou v souladu s kapitolou II, případně kapitolou VI přílohy I;
- e) zda v případě vývozu přepravci prokázali, že je přeprava z místa odeslání do místa první vykládky v zemi konečného určení v souladu s mezinárodní dohodou uvedenou v příloze V a použitelnou v dotyčných třetích zemích;
- f) zda domácí koňovití a domácí skot, ovce, kozy a prasata byla nebo mají být přepravována po dlouhou dobu.

2. U dlouhotrvajících cest domácích koňovitých a domácího skotu, ovcí, koz a prasat úřední veterinární lékaři na výstupních místech a stanovištích hraniční kontroly provedou a zaznamenají kontroly uvedené v oddíle 3 „Místo určení“ knihy jízd [uvedené] v příloze II. Záznamy o těchto kontrolách a kontrole podle odstavce 1 uchovává příslušný orgán po dobu nejméně tří let ode dne provedení kontrol [...].

3. Domnívá-li se příslušný orgán, že zvířata nejsou k další přepravě způsobilá, jsou vyložena, napojena a nakrmena a poskytne se jim odpočinek.“

14. Kapitola V přílohy I nařízení č. 1/2005 obsahuje normy ohledně intervalů napájení a krmení, jakož i délky trvání cesty a doby odpočinku. Co se týče skotu, musí dlouhotrvající cesty silniční přepravou po 14 hodinách přepravy zahrnovat v souladu s body 1.4 písm. d) a 1.5 této kapitoly dobu odpočinku v délce alespoň 1 hodiny, v jejímž průběhu musí být skot napojen a v případě potřeby nakrmen, načež může přeprava pokračovat dalších maximálně 14 hodin, po jejichž uplynutí musí být zvířata vyložena, nakrmena a napojena, a musí jim být poskytnut odpočinek v délce alespoň 24 hodin.

15. Příloha II téhož nařízení obsahuje ustanovení o knize jízd, kterou jsou podle čl. 5 odst. 4 uvedeného nařízení povinni vést dopravci a organizátoři u dlouhotrvajících cest mezi členskými státy, jakož i mezi nimi a třetími zeměmi. Tato kniha obsahuje pět oddílů v tomto pořadí: o plánování cesty, o místě odeslání, o místě určení, o prohlášení dopravce týkajícího se jednak skutečné cesty, míst odpočinku, překládky a výstupních míst, jednak zvířat poraněných nebo uhynulých během cesty, a o případných zprávách o mimořádných událostech. Tato příloha zahrnuje zejména následující ustanovení:

- bod 3 písm. e): „Organizátor musí [...] zajistit, aby kniha jízd doprovázela zásilku zvířat během celé cesty až do místa určení, nebo v případě vývozu do třetí země nejméně do výstupního místa“;
- bod 4: „Chovatelé v místě odeslání a chovatelé v místě určení, pokud se místo určení nachází na území Společenství, vyplní a podepíší odpovídající oddíly knihy jízd. Informují co nejdříve příslušný orgán o případných výhradách týkajících se dodržování tohoto nařízení s použitím vzoru uvedeného v oddíle 5“;
- bod 7: „Pokud se zvířata vyvážejí do třetí země, předají přepravci knihu jízd úřednímu veterinárnímu lékaři na výstupním místě. Pokud se vyváží živý skot s náhradami, nevyžaduje se oddíl 3 knihy jízd, pokud se podle zemědělských právních předpisů vyžaduje zpráva“;
- bod 8: „Doprovodce uvedený v oddílu 3 knihy jízd uchovává [...] a) kopii vyplněné knihy jízd; [...]. Doklady uvedené [...] jsou poskytnuty příslušnému orgánu, který udělil povolení dopravce, a na žádost příslušnému orgánu místa odeslání do jednoho měsíce po jejich vyplnění a dopravce je uchovává po dobu nejméně tří let ode dne kontroly. Doklad uvedený v písmenu a) se zašle příslušnému orgánu místa odeslání do jednoho měsíce po ukončení cesty, pokud nejsou použity [navigační] systémy uvedené v čl. 6 odst. 9. [...]“

16. Dodatek k příloze II nařízení č. 1/2005 obsahuje vzory jednotlivých oddílů knihy jízd.

II – Spor v původním řízení a předběžné otázky

17. Společnost Zuchtvieh-Export si pronajala dvě nákladní vozidla k přepravě 62 kusů skotu z Kemptenu do Andijanů přes Polsko, Bělorusko, Rusko a Kazachstán, což by byla cesta dlouhá 7 000 km. Tato přeprava se měla uskutečnit od 23. dubna do 2. května 2012. Jednalo se o vývoz bez žádosti o vývozní náhrady.

18. V položce 6 oddílu 1 knihy jízd, který byl předložen v rámci žádosti o proclení, byla jako jediná místa odpočinku a překládky na úseku cesty, který se uskutečňuje na území dotyčných třetích zemí, uvedena místa Brest (Bělorusko), jehož dosažení bylo naplánováno na 24. dubna ve 13:00 hodin, a Karaganda (Kazachstán), jejíž dosažení bylo naplánováno na 30. dubna v 15:00 hodin, přičemž v každém z těchto míst byl naplánován odpočinek v délce 24 hodin. Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že mezi uvedenými místy byly naplánovány přestávky, během nichž měla být zvířata nakrmena a napojena, avšak nebyla vyložena. Konečný úsek cesty, mezi Kanagandou a Andijanem, měl trvat dalších 29 hodin.

19. Stadt Kempten rozhodnutím ze dne 30. ledna 2012 odmítl proclít zásilku skotu, přičemž vyžadoval, aby plánování cesty bylo změněno tak, aby byla ustanovení nařízení č. 1/2005 dodržena rovněž pro úsek cesty, který se uskutečňuje na území dotyčných třetích zemí, mezi Brestem a Andijanem, čemuž tak s ohledem na záznamy plánování uvedené v oddílu 1 uvedené knihy jízd nebylo.

20. Kromě návrhu na předběžné opatření, kterému nebylo vyhověno, podala společnost Zuchtvieh-Export žalobu ve věci samé proti výše uvedenému rozhodnutí, o níž aktuálně rozhoduje Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Bavorský správní soud, Německo) jako odvolací soud. Společnost Zuchtvieh-Export v rámci této žaloby zejména požaduje, aby byla konstatována protiprávnost rozhodnutí, které Stadt Kempten vydal dne 30. ledna 2012, a aby byl vydán soudní příkaz ukládající posledně jmenovanému, aby provedl proclení sporné zásilky skotu.

21. Účastníci původního řízení uplatnili před předkládajícím soudem tvrzení, která si odporují v tom, zda se v případě cesty, jež začne na území Unie, ale končí mimo toto území, nařízení č. 1/2005, a zvláště jeho čl. 14 odst. 1 vztahuje rovněž na úsek cesty, který se uskutečňuje na území jedné nebo více třetích zemí.

22. Předkládající soud se vyjádřil ve prospěch tvrzení, podle něhož může příslušný orgán místa odeslání podle čl. 14 odst. 1 nařízení č. 1/2005 opatřit knihu jízd razítkem v případě přepravy, jejíž místo odeslání se nachází na území Unie a místo určení se nachází na území třetí země, jen tehdy, pokud je z jeho kontrol patrné, že ustanovení tohoto nařízení byla dodržena rovněž mimo území Unie. V tomto ohledu na jedné straně uvádí články 1, 3, 5 a čl. 21 odst. 1 písm. e) uvedeného nařízení bez vysvětlení. Na druhé straně se zaměřuje zejména na dodatek k příloze II nařízení č. 1/2005, ve kterém je uveden vzor jednotlivých oddílů knihy jízd, a zvláště na oddíl 1 týkající se plánování cesty, který podle něj obsahuje údaje v tomto smyslu:

- body 2 až 4 (plánovaná celková délka trvání, místo a čas odeslání, místo určení a čas příjezdu), společně s definicí pojmu „cesta“ uvedenou v čl. 2 písm. j) tohoto nařízení, které mají nasvědčovat, že záznamy musejí být dodány ohledně celé cesty;
- prohlášení organizátora, které je předmětem bodu 7 tohoto oddílu, podle něhož „učinil přiměřená opatření pro zachování dobrých životních podmínek zvířat v průběhu celé cesty v souladu s [uvedeným] nařízením“.

23. Předkládající soud poukazuje rovněž na to, že i v případě vývozu si dopravce musí uchovat kopii knihy jízd a zaslat ji příslušnému orgánu místa odeslání v souladu s bodem 8 uvedené přílohy, přestože je povinen předat knihu jízd úřednímu veterinárnímu lékaři na výstupním místě v souladu s bodem 7 této přílohy II.

24. Tento soud má za to, že kniha jízd předložená společností Zuchtvieh-Export neobsahuje žádný „realistický“ záznam ve smyslu čl. 14 odst. 1 písm. a) bodu ii) nařízení č. 1/2005 o úsecích cesty nacházejících se na území třetích zemí. Informační záznamy v této knize jízd tak podle něho nedovolují učinit závěr, že plánovaná cesta byla v souladu s požadavky vyplývající z tohoto nařízení.

25. V tomto ohledu má za to, že tvrzení společnosti Zuchtvieh-Export, že v rámci etap přepravy uskutečněných mimo území Unie budou dodrženy ustanovení právní úpravy použitelné ve třetích zemích, přes které bude cesta uskutečněna, jakož i mezinárodní úmluvy použitelné v těchto zemích, není dostačující. K tomu by podle něho bylo třeba, aby se to promítlo do záznamů v knize jízd. Tak tomu však podle něj v projednávaném případě není, protože oddíl 1 sporné knihy jízd neobsahuje žádný „realistický“ záznam ve smyslu, ve kterém je tento výraz použit v čl. 14 odst. 1 písm. a) bodě ii) nařízení č. 1/2005, jelikož neuvádí žádné místo odpočinku na cestě mezi Brestem a Karagandou a mezi posledně jmenovaným místem a Andijanem, konečným místem určení. Kromě toho by opatření razítkem příslušného orgánu místa odeslání mohlo být chápáno tak, že veškeré podmínky cesty byly schváleny až do místa určení, což by podle předkládajícího soudu bylo nevhodné rovněž vůči orgánům třetích zemí.

26. Podle opačného tvrzení zastávaného společností Zuchtvieh-Export se schvalování plánování cesty v rámci kontrol, které provádí příslušný orgán místa odeslání na základě čl. 14 odst. 1 nařízení č. 1/2005, týká jen úseku cesty, na nějž se toto nařízení vztahuje *ratione loci*. Podle ní nasvědčuje několik jeho ustanovení, mezi nimi čl. 21 odst. 1 písm. e) o kontrolách na výstupních místech a stanovištích hraniční kontroly, tomu, že režim, který zavedlo, se nevztahuje za hranice Unie.

27. Společnost Zuchtvieh-Export rovněž poukazuje na to, že použitelnost norem nařízení č. 1/2005 mimo území Unie, zvláště norem obsažených v kapitole V přílohy I o intervalech napájení a krmení, jakož i o délce trvání cesty a době odpočinku, je nerealistická a kontraproduktivní; ve třetích zemích se tak podle ní téměř nenacházejí hygienicky a technicky bezpečné stáje k odpočinku zvířat během přepravy, takže rizika zranění a šíření infekčních chorob jsou značná. Normy stanovené tímto nařízením jsou totiž podle ní neoddělitelné od kvality infrastruktury pro přepravu zvířat na území Unie, jako jsou kontrolní stanoviště (jež jsou místy odpočinku) na tomto území, která podléhají technickým a hygienickým požadavkům stanoveným v článku 36 uvedeného nařízení.

28. Kromě toho je podle ní skutečnost, že normy nařízení č. 1/2005 se z materiálního hlediska nezbytně za všech okolností nepoužijí, prokázána jeho čl. 30 odst. 6, který stanoví možnost odchylek pro dlouhotrvající cesty k zohlednění vzdálenosti některých regionů od pevniny Unie.

29. Z názvu bodu 6 oddílu 1 vzoru knihy jízd („Seznam plánovaných míst odpočinku, překládky nebo výstupních míst“) podle ní ještě vyplývá, že organizátor přepravy není povinen uvést všechna místa odpočinku. Ostatně zeměpisné reálie podle ní nedovolují vždy předvídat, kde se pauzy uskuteční.

30. Podle ní mohou být tyto normy rovněž v protikladu s pravidly použitelnými v dotyčných třetích zemích, jako jsou ta, která platí v Ruské federaci, kde je stálou praxí orgánů, že zakazují vykládku zvířat během odpočinku.

31. Konečně podle ní ve prospěch použitelnosti nařízení č. 1/2005 omezené na území Unie hovoří zásada teritoriality.

32. Žalovaný v původním řízení a Landesanstalt für Tiergesundheit Bayern (státní zastupitelství spolkové země Bavorsko) na tyto argumenty odpovídají, že nedostatek míst odpočinku mimo území Unie nezbavuje dopravce povinností, které jim v tomto ohledu ukládá nařízení č. 1/2005. Konkrétně nemožnost vyložit zvířata na dobu odpočinku má podle nich za následek, že přepravní prostory nejsou čištěny, že napojení všech zvířat není zaručeno a že kontrola zdravotního stavu každého zvířete není možná. Podle nich je proto s ohledem na pátý bod odůvodnění tohoto nařízení, podle něhož se mají dlouhotrvající cesty pokud možno omezit, třeba počítat s možností, že některé přepravy nemohou být uskutečněny, pokud logistické podmínky zamýšlené přepravy nejsou v souladu s použitelnými normami.

33. Za těchto okolností se Bayerischer Verwaltungsgerichtshof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Má být čl. 14 odst. 1 nařízení [č. 1/2005] vykládán v tom smyslu, že pokud se v případě dlouhotrvajících cest domácích koňovitých a domácího skotu, ovcí, koz a prasat místo odeslání nachází v členském státě [...], ale místo určení se nachází ve třetí zemi, může příslušný orgán místa odeslání podle čl. 14 odst. 1 písm. c) opatřit razítkem knihu jízd předloženou organizátorem [přepravy], jen pokud [tato] kniha [splnila] podmínky stanovené v čl. 14 odst. 1 písm. a) bodě ii) ohledně celé cesty, od místa odeslání až do místa určení, to znamená rovněž pro úsek cesty, který se celý nachází mimo území [...] Unie [...]?

- 2) Má být čl. 14 odst. 1 nařízení [č. 1/2005] vykládán v tom smyslu, že orgán místa odeslání příslušný podle tohoto ustanovení smí podle čl. 14 odst. 1 písm. b) [tohoto] nařízení uložit organizátorovi přepravy, aby změnil plánování zamýšlené dlouhotrvající cesty tak, aby byla dodržena ustanovení uvedeného nařízení ohledně celé cesty, z místa odeslání až do místa určení, i když se některé úseky cesty nacházejí výlučně ve třetích zemích?

III – Moje analýza

34. Předkládající soud se svými předběžnými otázkami táže, zda má být čl. 14 odst. 1 nařízení č. 1/2005 vykládán v tom smyslu, že dlouhotrvající přeprava z členského státu do třetí země, včetně úseku této přepravy, který se uskutečňuje mimo území Unie, musí být v souladu s tímto nařízením, zvláště s ustanoveními kapitoly V přílohy I uvedeného nařízení týkajícími se zejména délky trvání cesty a doby odpočinku, v důsledku čehož může být příslušným orgánem místa odeslání schválena, jen pokud byla naplánována v souladu s těmito ustanoveními.

35. Předkládající soud chce tímto zjistit, zda může příslušný orgán místa odeslání právem odmítnout opatřit knihu jízd razítkem, jestliže má za to, že s ohledem na záznamy uvedené v této knize, které se vztahují na úsek cesty, jež se uskutečňuje mimo území Unie, není uvedená kniha realistická ve smyslu čl. 14 odst. 1 písm. a) bodu ii) nařízení č. 1/2005, a tedy není v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.

36. Cílem knihy jízd, jejíž vzor je uveden v příloze II uvedeného nařízení, je dát příslušným orgánům k dispozici informace nezbytné k tomu, aby provedly kontroly ohledně dodržování ustanovení nařízení č. 1/2005 u dlouhotrvajících cest. Prohlášení o organizaci cesty, která jsou obsažena v knize jízd, musejí být ověřena a jejich soulad musí být potvrzen příslušným orgánem místa odeslání před nakládkou zvířat. Tyto informace tvoří základ oficiálních kontrol, které mohou být provedeny během věcné realizace cesty, to znamená při nakládce, během přepravy nebo na místě určení.

37. Kontroly předcházející odeslání se týkají existence a platnosti povinných správních povolení (dopravců, vozidel, řidičů), dodržování minimálního prostoru na naložené zvíře, který byl povolen v závislosti na uvedených kategoriích zvířat, jakož i podrobností naplánované cesty, přičemž se zohlední intervaly mezi odpočinky, jež jsou vyžadovány v závislosti na dotýčných kategoriích zvířat, naplánované vzdálenosti a předvídané délce činností pro každou etapu cesty.

38. Kontroly pak mohou být prováděny příslušnými orgány kdykoliv během dlouhotrvající cesty. Tyto kontroly, které jsou upraveny v článku 15 nařízení č. 1/2005, se týkají zejména dodržování plánování, jež je uvedeno v oddílu 1 knihy jízd.

39. Prohlášení obsažená v oddílu 1 knihy jízd („Plánování“), jež jsou ústředním bodem projednávané věci, jsou určena k porovnání s těmi, jež jsou obsažena v oddílu 2 („Místo odeslání“), 3 („Místo určení“), 4 („Prohlášení dopravce“), a případně v oddílu 5 („Vzor zprávy o mimořádných událostech“). Oddíly 2 až 5 knihy jízd jsou tedy postupně vyplňovány v průběhu cesty, přičemž jedna kopie této knihy je potom zaslána příslušnému orgánu místa odeslání.

40. Již na tomto místě je třeba uvést, že přepravy zvířat do nebo z třetích zemí jsou předmětem zvláštních kontrol, a to na výstupních místech a na stanovištích hraniční kontroly Unie.

41. Tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je třeba přezkoumat s ohledem na toto globální schéma kontrol, které se vztahují na dlouhotrvající cesty.

42. Za účelem odpovědi na otázky položené předkládajícím soudem je nezbytné dobře vymezit rozsah informací o délce trvání cesty a době odpočinku, které musí organizátor dlouhotrvající cesty zapsat do knihy jízd. Příslušný orgán místa odeslání je totiž s ohledem zejména na tyto informace povinen podle čl. 14 odst. 1 písm. a) bodu ii) nařízení č. 1/2005 rozhodnout, zda kniha jízd je, nebo není realistická ve smyslu posledně uvedeného ustanovení a zda je možné mít za to, že přeprava je v souladu s tímto nařízením.

43. Pokud bychom přijali tvrzení Stadt Kempen, Landesanstalt für Landwirtschaft Bayern a Litevské republiky, bylo by třeba, aby kniha jízd podrobně uváděla úsek cesty mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení, a to způsobem, který by byl v souladu s požadavky týkajícími se délky trvání cesty a doby odpočinku, jež jsou stanoveny v bodech 1.4 písm. d) a 1.5 kapitoly V přílohy I nařízení č. 1/2005. Konkrétně, pokud jde o skot, který je předmětem přepravy dotčené v původním řízení, stanoví tato ustanovení následující rytmus cesty: po čtrnácti hodinách přepravy je zvířatům poskytnut dostatečný odpočinek v délce nejméně jedné hodiny, zejména pro napojení a v případě potřeby nakrmení. Po tomto odpočinku může přeprava pokračovat dalších čtrnáct hodin. Pokaždé, když tato délka trvání cesty uplyne, musí být zvířata vyložena, nakrmena, napojena a musí jim být poskytnut odpočinek po dobu alespoň dvacet čtyři hodin.

44. Společnosti Zuchtvieh-Export je vytýkáno, že úsek cesty mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí konečného určení nenaplánovala v souladu s těmito pravidly.

45. Podle mého názoru není tato výtku opodstatněná.

46. Z článku 14 odst. 1 písm. a) bodu ii) nařízení č. 1/2005 totiž jasně vyplývá, že předchozí kontrola, kterou musí provést příslušný orgán místa odeslání, se týká dodržování pravidel obsažených v tomtéž nařízení. Určující tedy je přezkoumání oblasti působnosti uvedeného nařízení.

47. Článek 1 odst. 1 nařízení č. 1/2005 je v tomto ohledu jednoznačný. Znění tohoto ustanovení jasně uvádí, že toto nařízení „se vztahuje na přepravu živých obratlovců prováděnou v rámci Společenství, včetně zvláštních kontrol, které provádějí úředníci u zásilek, které vstupují na celní území Společenství nebo je opouštějí“³.

48. Takto zvolená formulace unijního zákonodárce podle mého názoru znamená, že normy obsažené v uvedeném nařízení a k nim příslušné kontroly se vztahují pouze na úsek přepravy zvířat, který se uskutečňuje na území Unie. To zahrnuje zvláštní kontroly zásilek, jež vstupují na celní území Unie nebo ho opouštějí, což se jeví jako logické, neboť když jsou tyto kontroly prováděny, probíhá přeprava zvířat v rámci území Unie, a proto musí být v souladu s normami stanovenými v nařízení č. 1/2005 bez ohledu na to, odkud nebo kam směřuje.

49. S ohledem na jasnou definici oblasti působnosti nařízení č. 1/2005, která je uvedena v jeho čl. 1 odst. 1, nelze tvrdit, že formulace zvolená unijním zákonodárcem v čl. 14 odst. 1 uvedeného nařízení k označení dlouhotrvajících cest, jež musí příslušný orgán místa odeslání předběžně kontrolovat, hovoří v prospěch toho, že organizátor takových cest je povinen pro úsek cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí, dodržovat normy týkající se délky trvání cesty a doby odpočinku, jak jsou stanoveny v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005.

50. Připomínám, že podle čl. 14 odst. 1 tohoto nařízení musí příslušný orgán místa odeslání provést určité předchozí kontroly „[u] dlouhotrvajících cest domácích koňovitých a domácích skotu, ovcí, koz a prasat mezi členskými státy a mezi nimi a třetími zeměmi“.

3 — Zdůraznění provedeno autorem stanoviska.

51. Takto zvolené označení dlouhotrvajících cest, které musí příslušný orgán místa odeslání kontrolovat ohledně toho, zda splňují požadavky obsažené v nařízení č. 1/2005, neznamená, že v případě přepravy zvířat do třetích zemí se musí tato kontrola týkat nejen úseku cesty, který se uskutečňuje na území Unie, ale rovněž úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na tomto území a třetí zemí určení.

52. Účelem této úpravy je totiž výlučně uvést, že všechny dlouhotrvající cesty, ať již jsou uskutečněny pouze mezi členskými státy Unie nebo směřují z třetích zemí nebo do nich, jsou dotčeny předchozí kontrolou, kterou provádí příslušný orgán místa odeslání⁴. Taková formulace umožňuje podchytit všechny dlouhotrvající cesty ve vztahu k normám stanoveným v nařízení č. 1/2005, ať již jsou uskutečněny celé nebo částečně na území Unie.

53. S ohledem na územní působnost nařízení č. 1/2005, jak je definována v jeho čl. 1 odst. 1 a na okolnost, že kontrola, kterou musí příslušný orgán místa odeslání provést, je kontrolou, zda byly dodrženy normy stanovené v tomtéž nařízení, nelze na základě čl. 14 odst. 1 písm. e) bodu ii) uvedeného nařízení od organizátora vyžadovat, aby pro úsek dlouhotrvající cesty, který se uskutečňuje mimo území Unie, uvedl v knize jízd informace o délce trvání cesty a době odpočinku v souladu s požadavky stanovenými v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005.

54. Jinak řečeno, bylo by rozporuplné, aby příslušný orgán místa odeslání mohl organizátorovi vytýkat, že pro úsek cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí, nezapsal do knihy jízd místa odpočinku s intervaly, jež by odpovídaly požadavkům stanoveným v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005, a to ačkoliv je na jedné straně oblast působnosti tohoto nařízení omezena na území Unie a na druhé straně je podle čl. 14 odst. 1 písm. a) bodu ii) uvedeného nařízení kontrola, kterou musí tento orgán provést, kontrolou, zda byly dodrženy normy, které jsou v něm stanoveny.

55. Vyvozují z toho, že „Seznam plánovaných míst odpočinku, překládky nebo výstupních míst“, který musí být uveden v položce 6 oddílu 1 knihy jízd, vyžaduje, aby na něj byla zapsána jen místa, jež se nacházejí na území Unie.

56. Z toho vyplývá, že čl. 14 odst. 1 písm. a) bod ii) nařízení č. 1/2005 musí být podle mého názoru vykládán v tom smyslu, že co se týče zejména délky trvání cesty a doby odpočinku, jež jsou stanovené v kapitole V přílohy I tohoto nařízení, opravňuje příslušný orgán místa odeslání ověřit jen to, zda je kniha jízd, kterou organizátor předložil, realistická a zda umožňuje usoudit, že co se týče úseku cesty uskutečněného mezi místem odeslání a výstupním místem na území Unie, je přeprava v souladu s uvedeným nařízením.

57. Za účelem rozšíření územní působnosti téhož nařízení se nelze dovolávat definic pojmů „cesta“ a „přeprava“, které jsou v rozsahu, v němž označují celou přepravní operaci až do vykládky zvířat v místě určení uvedeny v čl. 2 písm. j) a písm. w) nařízení č. 1/2005, aniž je učiněn rozdíl podle toho, zda se toto místo nachází na území Unie nebo na území třetí země. Naopak, tyto definice musí být vykládány ve světle čl. 1 odst. 1 uvedeného nařízení, který je jediným článkem, jenž stanoví územní působnost nařízení č. 1/2005.

58. Další ustanovení tohoto nařízení kromě toho potvrzují, že co se týče úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení, nemusí organizátor pro účely předběžné kontroly upravené v čl. 14 odst. 1 písm. a) bodu ii) uvedeného nařízení uvést informace o plánování cesty v souladu s požadavky obsaženými v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005.

4 — Stejná analýza platí pro čl. 5 odst. 4 nařízení č. 1/2005 který dopravcům a organizátorům ukládá, aby vyhověli ustanovením o knize jízd, jež jsou uvedena v příloze II tohoto nařízení, u dlouhotrvajících cest mezi členskými státy a mezi nimi a třetími zeměmi.

59. V tomto ohledu připomínám, že u dlouhotrvajících cest, které směřují do třetí země, je kontrola, kterou provádí příslušný orgán místa odeslání, doplněna jinými kontrolami. Na jedné straně jde o kontroly upravené v článku 15 nařízení č. 1/2005, které se za účelem zejména ověření, zda byly u délky trvání cesty a doby odpočinku dodrženy limity stanovené v kapitole V přílohy I tohoto nařízení, mohou uskutečnit kdykoliv během cesty na území Unie. Na druhé straně článek 21 uvedeného nařízení ukládá kontroly na výstupních místech na území Unie.

60. Pokud jde o posledně uvedenou kategorii kontrol, stanoví čl. 21 odst. 1 nařízení č. 1/2005, že pokud jsou na výstupním místě přítomna zvířata, úřední veterinární lékaři členských států ověří, zda jsou zvířata přepravována v souladu s tímto nařízením. V rámci kontrol na výstupních místech se takto v podstatě ověří, zda dopravci disponují platným povolením, zda jsou řidiči s to předložit platné osvědčení o způsobilosti, zda jsou zvířata schopna pokračovat v cestě, zda dopravní prostředky, kterými zvířata mají pokračovat v cestě, vyhovují ustanovením kapitoly II, případně kapitoly VI přílohy I uvedeného nařízení, a zda domácí koňovití a domácí skot, ovce, kozy a prasata byli nebo musí být převáženi během dlouhotrvajících cest.

61. Kromě toho stanoví čl. 21 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2005, že úřední veterinární lékaři musí ověřit, zda „v případě vývozu přepravci prokázali, že je přeprava z místa odeslání do místa první vykládky v zemi konečného určení v souladu s mezinárodní dohodou uvedenou v příloze V a použitelnou v dotyčných třetích zemích“. V tomto ohledu zmiňuje posledně uvedená příloha Evropskou úmluvu o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě⁵.

62. Podle mého názoru lze z čl. 21 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2005 vyvodit, že cesta mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení se řídí, což je konzistentní i s územní působností nařízení č. 1/2005, jak je uvedena v čl. 1 odst. 1 tohoto nařízení, nikoliv normami obsaženými v uvedeném nařízení, nýbrž případně mezinárodními smlouvami.

63. Kromě toho několik ustanovení č. 1/2005 podle mého názoru dokazuje, že u dlouhotrvajících cest do třetích zemí má být kniha jízd vyplňována jen do výstupního místa na území Unie.

64. Jak zejména uvádí čl. 21 odst. 2 tohoto nařízení, u takových cest „úřední veterinární lékaři na výstupních místech provedou [...] a zaznamenají kontroly uvedené v oddíle 3 „Místo určení“ knihy jízd v příloze II“. U těchto cest tedy úřední veterinární lékař na výstupním místě nahrazuje chovatele v místě určení, jemuž je v zásadě uloženo, aby vyplnil oddíl 3 knihy jízd. Jinak řečeno, je to tento veterinární lékař, kterému v tomto stadiu cesty přísluší ověřit, zda je tato kniha jízd v souladu s nařízením č. 1/2005, a zvláště zda bylo plánování uvedené v oddílu 1 knihy jízd dodrženo mezi místem odeslání a výstupním místem.

65. Smysl několika uvozujících bodů přílohy II nařízení č. 1/2005 je stejný. Podle bodu 3 písm. e) této přílohy tak musí organizátor „zajistit, aby kniha jízd doprovázela zásilku zvířat během celé cesty až do místa určení, nebo v *případě vývozu do třetí země nejméně do výstupního místa*.“⁶ Navíc bod 7 první pododstavec uvedené přílohy uvádí, že „[p]okud se zvířata vyvázejí do třetí země, předají přepravci knihu jízd úřednímu veterinárnímu lékaři na výstupním místě“. Konstatování, podle něhož si dopravce musí podle bodu 8 přílohy II nařízení č. 1/2005 uchovat jednu kopii vyplněné knihy jízd, nevyvrací, nýbrž naopak potvrzuje to, že originál knihy jízd již nemusí být dále vyplňován poté, co byly na výstupním místě Unie provedeny kontroly úředním veterinárním lékařem.

5 — Úmluva podepsaná dne 13. prosince 1968 v Paříži. Text revidovaný v souladu s ustanoveními Protokolu k Evropské úmluvě o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě, který vstoupil v platnost dne 7. listopadu 1989. Co se týče podpisu této Úmluvy Unií, viz rozhodnutí Rady 2004/544/ES ze dne 21. června 2004 o podpisu Evropské úmluvy o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě (revidované) (Úř. věst. L 241, s. 21).

6 — Zdůraznění provedeno autorem stanoviska.

66. Pokud by chtěl unijní zákonodárce uložit dodržování norem obsažených v kapitole V přílohy II nařízení č. 1/2005 pro úsek cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem a třetí zemí určení, uložil by dopravci, aby si uchovával originál knihy jízd v průběhu celé cesty a stanovil by systém kontroly ve třetí zemi určení.

67. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že u dlouhotrvající cesty do třetí země se plánování cesty, jež je zapsané v oddílu 1 knihy jízd, konkrétně odrazí v jiných oddílech této knihy jízd jen do výstupního místa na území Unie. Toto plánování tedy není zamýšleno k tomu, aby bylo porovnáno s cestou, která se skutečně uskutečnila za tímto výstupním místem. Bylo by proto nekonzistentní vyžadovat, aby takové plánování obsahovalo informace o délce trvání cesty a době odpočinku v souladu s požadavky, jež jsou stanoveny v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005, pokud jde o úsek cesty za výstupním místem nacházejícím se na území Unie, když tento úsek cesty není v rámci obecného režimu zavedeného tímto nařízením předmětem ověřování.

68. V tomto ohledu dokazuje porovnání se zvláštním režimem zavedeným unijním zákonodárcem v oblasti vývozních náhrad, že mimo tento režim se požadavky obsažené v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005 nemají vztahovat na úsek přepravy zvířat, který se uskutečňuje mimo území Unie.

69. Podle článku 168 nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“)⁷, jde-li o produkty v odvětví hovězího a telecího masa, „jsou poskytovány a výplata vývozní náhrady pro živá zvířata podmíněny dodržáním právních předpisů Společenství pro dobré životní podmínky zvířat, a zejména předpisů na ochranu zvířat během přepravy“.

70. Článek 1 nařízení Komise (EU) č. 817/2010 ze dne 16. září 2010, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o požadavky na poskytování vývozních náhrad v souvislosti s řádným zacházením se živým skotem během přepravy⁸, nadepsaný „Oblast působnosti“, uvádí, že vývozní náhrada se vyplácí „pouze tehdy, jsou-li během přepravy zvířat do prvního místa vykládky ve třetí zemi konečného určení dodrženy články 3 až 9 nařízení (ES) č. 1/2005 a v nich zmíněné přílohy [...]“.

71. Z posledně uvedeného ustanovení jasně vyplývá, že na rozdíl od toho, co platí v rámci obecného režimu zavedeného nařízením č. 1/2005, se dodržování požadavků stanovených v člancích 3 a 9 tohoto nařízení, jakož i v nich zmíněných přílohách vyžaduje v průběhu celé cesty, včetně úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení.

72. Systém kontroly zavedený nařízením č. 817/2010 je přizpůsoben této rozšířené působnosti požadavků stanovených nařízením č. 1/2005.

73. Pokud jde o kontroly na celním území Unie, čl. 2 odst. 2 nařízení č. 817/2010 stanoví, že úřední veterinární lékař v místě výjezdu musí provést následující ověření.

74. Na jedné straně musí úřední veterinární lékař v místě výjezdu podle čl. 2 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení ověřit, zda „byly požadavky stanovené v nařízení (ES) č. 1/2005 dodrženy od místa odeslání [...] až do místa výjezdu“.

7 — Úř. věst. L 299, s. 1.

8 — Úř. věst. L 245, s. 16.

75. Na druhé straně musí tento veterinární lékař podle čl. 2 odst. 2 písm. b) nařízení č. 817/2010 ověřit, zda „podmínky přepravy pro zbývající část cesty odpovídají nařízení (ES) č. 1/2005 a zda byla přijata nezbytná opatření k zajištění jeho dodržení až do první vykládky ve třetí zemi konečného určení“.

76. Úřední veterinární lékař v místě výjezdu zapíše výsledky této kontroly do „zprávy o kontrole v místě výjezdu“, jejíž vzor je uveden v příloze I nařízení č. 817/2010. Tato zpráva odlišuje kontroly, které se vztahují na cestu až do místa výjezdu a ty, které se týkají cesty od místa výjezdu. Pro to, aby byly kontroly považovány za vyhovující, je třeba, aby vývozce dodržel požadavky obsažené v nařízení č. 1/2005 pro oba úseky cesty.

77. Tyto kontroly jsou poté doplněny kontrolami ve třetích zemích.

78. Vývozce tak musí v souladu s čl. 3 odst. 1 písm. a) a b) nařízení č. 817/2010 zajistit, aby byla zvířata po opuštění celního území Unie podrobena kontrole ve dvou případech, a to jednak všude tam, kde se mění dopravní prostředek, a jednak v místě první vykládky ve třetí zemi konečného určení. Podle čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení musí být tyto kontroly provedeny mezinárodní kontrolní a dozorcí společností, jež byla za tímto účelem schválena a jež je kontrolována členským státem nebo úřední agenturou členského státu.

79. Tento popis zvláštního režimu zavedeného nařízením č. 817/2010 podle mého názoru dokazuje, že pokud by si unijní zákonodárce býval přál rozšířit obecným způsobem povinnost organizátora dlouhotrvající cesty dodržovat, co se týče úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výchozím místem na území Unie a třetí zemí určení, požadavky obsažené v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005, jednak by zvolil širší definici oblasti působnosti tohoto nařízení, než je ta, kterou zvolil v jeho čl. 1 odst. 1, a jednak by spojil tuto povinnost se systémem kontrol porovnatelným s tím, jenž byl zaveden v oblasti vývozních náhrad.

80. S přihlédnutím ke všem těmto skutečnostem mám za to, že nařízení č. 1/2005 musí být vykládáno v tom smyslu, že co se týče úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení, neukládá organizátorovi dlouhotrvající cesty do třetí země, aby v položce 6 oddílu 1 knihy jízd uvedl informace o délce trvání cesty a době odpočinku v souladu s požadavky, které jsou stanoveny v kapitole V přílohy I tohoto nařízení.

81. V důsledku toho jsem názoru, že čl. 14 odst. 1 písm. s) bod ii) a písm. c) uvedeného nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že příslušný orgán místa odeslání nemůže odmítnout opatřit razítkem knihu jízd z důvodu, že informace zapsané v této knize, které se vztahují na úsek cesty, jež se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určení, nejsou v souladu s požadavky stanovenými v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005.

82. V opačném směru platí totéž v případě přepravy zvířat ze třetí země. Od organizátora této přepravy bude vyžadováno, aby dodržel požadavky obsažené v tomto nařízení od svého vstupu na území Unie přes stanoviště hraniční kontroly. Naproti tomu s ohledem na skutečnost, že oblast působnosti uvedeného nařízení je omezená na území Unie, nelze od tohoto organizátora vyžadovat, aby dodržel tytéž požadavky, co se týče úseku cesty, který se uskutečnil před jeho vstupem na území Unie, i když cesta ze třetí země do členského státu určení tvoří jednu a tutéž cestu.

83. V projednávané věci je nyní třeba přezkoumat opodstatněnost tvrzení Evropské komise.

84. I když se totiž s přihlédnutím k vysvětlení, které poskytla ve svém písemném vyjádření, jakož i na jednání, zdá, že Komise má rovněž za to, že požadavky uvedené v kapitole V přílohy I nařízení č. 1/2005 se nevztahují na úsek cesty, který se uskutečňuje mimo území Unie, navrhuje nicméně střední cestu spočívající v podstatě v tom, aby bylo příslušnému orgánu místa odeslání umožněno ověřit, zda co se týče tohoto úseku cesty, organizátor této cesty dodržel „obecné podmínky pro přepravu zvířat“ vyjmenované v čl. 3 nařízení č. 1/2005.

85. Připomínám, že toto ustanovení uvádí zásadu, podle níž „[n]ikdo nesmí provádět ani nařídit přepravu zvířat způsobem, který jim může přivodit zranění nebo zbytečné utrpení.“ Obsahuje rovněž některé obecné podmínky, jako je ta, podle níž „předem [musejí být] učiněna všechna nezbytná opatření, aby se minimalizovala délka trvání cesty a uspokojily potřeby zvířat během cesty“, ta, která stanoví, že „přeprava se uskutečňuje do místa určení bez prodlení a [že se] pravidelně [...] kontrolují a náležitě zajišťují dobré životní podmínky zvířat“, nebo dále ta, podle níž „zvířata musí být napojena a nakrmena a musí jim být poskytnut odpočinek ve vhodných odstupech a v kvalitě a množství odpovídajícím druhu zvířat a jejich věku“.

86. Nedomnívám se, že by řešení zastávané Komisí mohlo obstát, a to z následujících důvodů.

87. Zaprvé je třeba zdůraznit skutečnost, že není-li uveden opak, platí definice územní působnosti tohoto nařízení, jak vyplývá z jeho čl. 1 odst. 1, nezbytně pro všechny požadavky obsažené v uvedeném nařízení, ať už se jedná o „obecné podmínky pro přepravu zvířat“, jak jsou vyjmenované v článku 3 nařízení č. 1/2005, nebo o takové konkrétnější požadavky, jako jsou technická pravidla, jež jsou podrobně uvedena v příloze I téhož nařízení.

88. S ohledem na jasné znění čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1/2005 se tedy zdá nemožné tvrdit – jak to činí Komise – že požadavky uvedené v kapitole V přílohy I tohoto nařízení se nevztahují na úsek cesty, který se uskutečňuje mimo území Unie, a zároveň že tento nedostatek uvedeného nařízení by mohl být zhojen rozšířením oblastí působnosti „obecných podmínek pro přepravu zvířat“, jež jsou uvedeny v článku 3 nařízení č. 1/2005, na celou cestu až do třetí země určení.

89. Zadruhé řešení navrhané Komisí by vedlo k tomu, aby byla příslušnému orgánu místa odeslání přiznána široká posuzovací pravomoc za účelem posouzení, zda jsou, co se týče úseku cesty, který se uskutečňuje mimo území Unie, naplánovaná délka trvání cesty a naplánované doby odpočinku přiměřené. Rozdílnosti v posouzení na straně příslušných orgánů, ke kterým by to vedlo, se mi zdají obtížně slčitelné s požadavkem jednotného použití nařízení č. 1/2005, stejně tak jako s jinými cíli, které toto nařízení kromě ochrany zvířat během přepravy sleduje, totiž odstranění technických překážek obchodu s živými zvířaty a umožnění řádného fungování dotyčných organizací trhů⁹.

90. Shrnuto, pokud bychom připustili, že příslušnému orgánu místa odeslání přísluší natolik široká posuzovací pravomoc při provádění podmínek stanovených v článku 3 uvedeného nařízení, které se vyznačují svou obecnou povahou, narušilo by to hospodářskou soutěž mezi organizátory přeprav živých zvířat.

91. Z těchto důvodů nezastávám tvrzení Komise, které na otázky položené předkládajícím soudem odpovídá odlišně v závislosti na tom, zda se jedná o takové obecné podmínky pro přepravu zvířat, jako jsou podmínky vyjmenované v článku 3 nařízení č. 1/2005, nebo o takové konkrétnější požadavky obsažené v tomto nařízení, jako jsou ty, jež jsou vyjmenovány v kapitole V přílohy I tohoto nařízení.

9 — V tomto ohledu viz rozsudek Danske Svineproducenter (C-316/10, EU:C:2011:863, body 44 a 55).

92. Závěrem musím uvést, že jsem si dokonale vědom významu cíle ochrany zvířat během přepravy. Rovněž jsem si dobře vědom i článku 13 SFEU, který Unii a členským státům ukládá, aby v případě, pokud stanovují a provádějí politiky Unie zejména v oblastech zemědělství a dopravy, plně zohledňovaly požadavky na dobré životní podmínky zvířat jako vnímajících bytostí.

93. Rozumím rovněž snaze o dosažení užitečného účinku nařízení č. 1/2005 se zeměpisně co možná nejširší působností, ať již s oporou v obecných pravidlech uvedených v článku 3 tohoto nařízení nebo v článku 13 SFEU.

94. Nicméně je nutno konstatovat, že unijní zákonodárce zamýšlel, alespoň v tomto stadiu vývoje unijního práva, omezit působnost *ratione loci* nařízení č. 1/2005 na území Unie.

95. V důsledku toho je podle mého názoru na témže zákonodárci, a pouze na něm samotném, aby v budoucnu uložil dodržování požadavků obsažených v tomto nařízení v průběhu celé dlouhotrvající cesty, včetně jejího úseku, který se uskutečňuje mimo území Unie, a aby takové rozšíření územní působnosti uvedeného nařízení spojil se zavedením k tomu uzpůsobeného systému kontrol.

IV – Závěry

96. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr na předběžné otázky položené Bayerischer Verwaltungsgerichtshof odpověděl následovně:

„Nařízení Rady č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 musí být vykládáno v tom smyslu, že co se týče úseku cesty, který se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určené, neukládá organizátorovi dlouhotrvající cesty do třetí země, aby v položce 6 oddílu 1 knihy jízd uvedl informace o délce trvání cesty a době odpočinku v souladu s požadavky, které jsou stanoveny v kapitole V přílohy I tohoto nařízení nebo v souladu s obecnými podmínkami pro přepravu zvířat stanovenými v článku 3 uvedeného nařízení.

V důsledku toho musí být čl. 14 odst. 1 písm. a) bod ii) a písm. c) nařízení č. 1/2005 vykládán v tom smyslu, že příslušný orgán místa odeslání nemůže odmítnout opatřit razítkem knihy jízd z důvodu, že informace zapsané v této knize, které se vztahují na úsek cesty, jež se uskutečňuje mezi výstupním místem na území Unie a třetí zemí určené, nejsou v souladu ani s požadavky stanovenými v kapitole V přílohy I tohoto nařízení ani s obecnými podmínkami pro přepravu zvířat stanovenými v článku 3 uvedeného nařízení.“